

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl samosoudcem Mgr. Pavlem Riedlbauchem ve věci žalobce: **Z [redacted] H [redacted]** nar. [redacted] bytem [redacted] proti žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti ČR**, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, o zaplacení 900.000,- Kč s přísl.,

t a k t o :

- I. Žalovaná **je povinna** žalobci zaplatit částku [redacted] Kč s ročním úrokem z prodlení z této částky od 31.1.2008 do zaplacení ve výši repo sazby stanovené ČNB, zvýšené o 7% bodů, přičemž v každém kalendářním pololetí, v němž trvá prodlení žalované je výše úroků z prodlení závislá na výši repo sazby stanovené ČNB a platné pro první den příslušného kalendářního pololetí, a to vše do 15 dnů od právní moci rozsudku.
- II. **Žaloba**, jíž se žalobce domáhal zaplacení částky [redacted] Kč s ročním úrokem z prodlení z této částky od 31.1.2008 do zaplacení, **se zamítá**.
- III. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou došlou soudu dne 31.1.2008, doplněnou podáním došlým soudu dne

18.4.2008 (kdy uvedeným podáním žalobce rovněž i změnil žalobu, a to jejím rozšířením o další rároky, z důvodu jejich neprojednání u žalované nebyla změna žaloby usnesením soudu ze dne 9.6.2010 připuštěna) a dále doplněnou při jednání konaném dne 9.6.2010 (kdy žalobce postavil u řízení vedeného u Okresního soudu v Ústí nad Orlicí (dále jen „OKS“) pod sp.zn. [REDAKCE] rajisto, že se domáhá poskytnutí zadostiučinění za to, že byl neprávem odsouzen za trestný čin, který nespáchal a ne za nepřiměřenou dobu řízení) domáhal na žalované zaplacení přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou nesprávným úředním postupem v řízeních vedených u OKS v Ústí nad Orlicí pod sp.zn. [REDAKCE] (škoda z povolání) a sp.zn. [REDAKCE] (nimo jiné úprava styku nezletilých dětí s žalobcem) spočívajícím v jejich **nepřiměřené délce** a z důvodu **nezákonného rozhodnutí**, a to nezákonného odsouzení žalobce v řízení vedeném u OKS v Ústí nad Orlicí pod sp.zn. [REDAKCE]. Žalobce uvedl, že uplatnil u žalované nárok na zaplacení přiměřeného zadostiučinění, žalovaná žádosti částečně vyhověla a přiznala žalobci zadostiučinění ve výši [REDAKCE] Kč, přičemž tuto částku žalobce považuje za nedostatečnou.

Žalovaná podáním doručeným soudu dne 4.6.2008 s žalobou nesouhlasila, navrhla její zamítnutí. Učinila nesporným, že se na ni žalobce dne **22.1.2007** obrátil s žádostí o poskytnutí zadostiučinění ze dne 13.1.2007, jeho žádost shledala částečně důvodnou a poskytla mu zadostiučinění za nepřiměřenou délku řízení vedeného u OKS v Ústí nad Orlicí pod sp.zn. [REDAKCE] ve výši [REDAKCE] Kč. Žalovaná stručně popsala průběh řízení vedeného u OKS v Ústí nad Orlicí pod sp.zn. [REDAKCE] s tím, že bylo zahájeno v lednu 1995 a pravomocně zastaveno, trvalo 10 let a 1 měsíc, v řízení neshledala nečinnost, nicméně celková délka řízení byla přesto nepřiměřená a žalobci vznikla nemajetková újma, částka jí poskytnutá je přiměřeným zadostiučiněním. Co se týče řízení vedeného u OKS v Ústí nad Orlicí pod sp.zn. [REDAKCE] žádost žalobce shledala nedůvodnou pro absenci odpovědnostního titulu, neboť žalobce nesouhlasí se způsobem projednání své věci, resp. svým odsouzením, odsuzující rozsudek však nebyl zrušen ani na základě žalobcem podaných mimořádných opravných prostředků. Co se týče řízení vedeného u OKS v Ústí nad Orlicí pod sp.zn. [REDAKCE] žalovaná stručně popsala průběh řízení s tím, že se jednalo o dvě samostatná řízení, když řízení ve věci výchovy a výživy žalobcových nezletilých dětí bylo zahájeno v červnu 2002, kdy žalobce podal návrh na úpravu styku s nimi a pravomocně skončeno v listopadu 2004, trvalo tak 2 roky a 5 měsíců, v prosinci 2004 žalobce podal nový návrh na úpravu styku s nezletilými dětmi, řízení není dosud pravomocně skončeno, trvá tak 3 roky a 5 měsíců, nedošlo k průtahům v řízení, délka obou řízení je přiměřená, nedošlo tak k nesprávnému úřednímu postupu, proto žalovaná zadostiučinění neposkytla.

Při jednání konaném dne 9.6.2010 učinili účastníci nespornou skutečnost, že před podáním žaloby žalovaná zaplatila žalobci přiměřené zadostiučinění ve výši [REDAKCE] Kč za nesprávný úřední postup v řízení vedeném u OKS v Ústí nad Orlicí pod sp.zn. [REDAKCE] učinili nespornou skutečnost, že žalobce podal včasnou stížnost k Evropskému soudu pro lidská práva (dále jen „Soud“) a dále žalovaná vznesla námitku promlčení nároku na zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou nepřiměřenou dobou řízení vedeného u OKS v Ústí nad Orlicí pod sp.zn. [REDAKCE] s ohledem na doručení žádosti žalobce žalované dne 22.1.2007, doručení stanoviska žalované dne 6.11.2007 a podání žaloby k soudu dne 31.1.2008.

Rozsudkem zdejšího soudu č.j. 12 C 31/2008 – 80 ze dne 16.6.2010 byla žaloba na straně jedné co se týče požadavku na poskytnutí zadostiučinění za nepřiměřenou délku řízení vedeného u OKS v Ústí nad Orlicí pod sp.zn. [REDAKCE] zamítnuta z důvodu žalovanou úspěšně vznesené

námítky promlčení, co se týče požadavku na poskytnutí zadostiučinění z důvodu nezákonného rozhodnutí vydaného v řízení vedeném u OKS v Ústí nad Orlicí pod sp.zn. [REDAKCE] byla žaloba zamítnuta z důvodu absence odpovědnostního titulu a na straně druhé byla žaloba zamítnuta co se týče požadavku na poskytnutí zadostiučinění za nepřiměřenou délku řízení vedeného u OKS v Ústí nad Orlicí pod sp.zn. [REDAKCE], neboť soud dospěl k závěru, že samotné konstatování porušení práva žalobce na projednání věci v přiměřené lhůtě je dostatečným zadostiučiněním.

Rozsudkem Městského soudu v Praze č.j. 29 Co 503/2010 – 111 ze dne 1.3.2011 byl žalobcem napadený rozsudek zdejšího soudu č.j. 12 C 31/2008 – 80 ze dne 16.6.2010 jako věcně správný potvrzen.

K dovolání žalobce byly rozsudkem Nejvyššího soudu ČR č.j. 30 Cdo 4091/2011 – 135 ze dne 30.1.2013 shora uvedené rozsudky soudu zdejšího i soudu odvolacího v části zamítnutí žaloby na poskytnutí zadostiučinění za nepřiměřenou délku řízení vedeného u OKS v Ústí nad Orlicí pod sp.zn. [REDAKCE] zrušeny a věc v tomto rozsahu vrácena zdejšímu soudu k dalšímu řízení (ve zbytku bylo dovolání odmítnuto) s tím, že mimo jiné dovolací soud uvedl, že soudy nepochybily, když za rozhodné období vzaly toliko dobu trvání řízení o druhém návrhu žalobce na úpravu styku, dále uvedl, že vzhledem k tomu, že v ust. § 31a odst. 3 písm. a) zákona č. 82/1998 Sb. jsou okolnosti vypočtené jen demonstrativně, tak jiná okolnost zdůrazňující intenzitu utrpěné újmy, může spočívat i v tom, že je nesprávným úředním postupem spočívajícím v nepřiměřené délce řízení porušeno nejen právo na projednání věci v přiměřené lhůtě, ale i jiné základní právo poškozeného, v tomto případě právo na rodinný život, kdy touto okolností se soudy nezabývaly. Dále dovolací soud uvedl, že zadostiučinění ve formě konstatování porušení práva poškozeného na projednání věci v přiměřené lhůtě je na místě jen tehdy, je-li způsobená újma zanedbatelná, přičemž tento závěr v dané věci není na místě. Konečně dovolací soud uvedl, že z žalobního požadavku zaplacení částky 100.000,- Kč za každý rok řízení vedeného u OKS v Ústí nad Orlicí pod sp. zn. [REDAKCE] není zřejmé, zda se žalobce domáhá zaplacení odškodnění za každý započatý rok řízení, nebo zda má být částka krácena přiměřeně délce, po kterou posuzované řízení probíhalo ve svém posledním roce, přičemž soud I. stupně byl zavázán k odstranění vad žaloby.

Zdejší soud vázán pokynem soudu odvolacího žalobce postupem dle ust. § 43 o.s.ř. vyzval usnesením č.j. 12 C 31/2008 – 143 ze dne 27.6.2013, přičemž žalobce podáním ze dne 17.7.2013 uvedl, že žádá poskytnutí částky 100.000,- Kč za každý započatý rok řízení, kdy řízení započalo v roce 2002 a skončilo v roce 2010, kdy není na místě krácení v posledním roce. Žalobce dále k další výzvě soudu uvedl, že požaduje přiznání úroku z prodlení v zákonné výši z částky 900.000,- Kč ode dne podání žaloby.

Při jednání konaném dne 25.2.2014 byla změna žaloby co do požadavku na zaplacení úroků z prodlení z požadované částky připuštěn, žalobce při něm uvedl, že **se s dětmi až do pravomocného skončení namítaného řízení neviděl** a nemohl se s nimi stýkat, žalovaná uvedeně tvrzení nesporevala.

Skutková zjištění:

Ze shodných tvrzení účastníků na straně jedné a na straně druhé z žádosti žalobce ze dne 13.1.2007, doplnění žádosti ze dne 10.3.2007, doplnění žádosti ze dne 15.8.2007, dopisu žalobce

ze dne 12.11.2007 (replika ke stanovisku žalované), stanoviska žalované ze dne 2.11.2007 s dodejkou žalobci ze dne **6.11.2007** a dopisu žalované ze dne 3.12.2007 soud vzal za prokázané, že žalobce se dne **22.1.2007** obrátil na žalovanou se žádostí o odškodnění nároku na náhradu nemajetkové újmy z důvodu nepřiměřených řízení a nezákonného odsouzení (srov. shora), žalovaná jeho žádosti o odškodnění částečně vyhověla, když přiznala zadostiučinění ve výši [REDAKCE] - Kč za nepřiměřenou délku řízení vedeného u OKS v Ústí nad Orlicí pod sp.zn. [REDAKCE] které bylo žalobci i vyplaceno. Žalobce tedy splnil podmínku pro soudní uplatnění nároku na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím či nesprávným úředním postupem, předvídanou ust. § 14 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (dále jen "zákon"), představovanou předběžným uplatněním nároku u příslušného orgánu.

Z dopisu žalobce ze dne 6.8.2007 adresovaného předsedovi OKS v Ústí nad Orlicí má soud za prokázané, že žalobce mimo jiné podal stížnost na průtahy v řízení vedeném u OKS v Ústí nad Orlicí pod sp.zn. [REDAKCE]

Z lékařské zprávy PhDr. I. Ch. [REDAKCE] z [REDAKCE] soud zjistil, že žalobce má [REDAKCE]
[REDAKCE]
[REDAKCE]
[REDAKCE]

Ze spisu vedeného OKS v Ústí nad Orlicí pod sp.zn. [REDAKCE] (ve skutkových zjištěních označen jen jako soud na straně jedné a na straně druhé vypočteny nejpodstatnější úkony a rozhodnutí soudů a úkony účastníků) soud zjistil, že řízení bylo zahájeno dne **24.6.2002 návrhem žalobce na úpravu styku** k nezletilým dvěma synům T. [REDAKCE] a V. [REDAKCE] **1.7.2002 podává matka nezletilých návrh na úpravu výchovy a výživy k nezletilým** synům pro dobu před a po rozvodu manželství, 2.7.2002 podává žalobce návrh na úpravu výchovy a výživy k nezletilým synům pro dobu trvání manželství, usnesením ze dne 25.6.2002 a ze dne 2.7.2002 ustanoven nezletilým dětem opatrovník, vyžadován rozvodový spis, vyžadovány zprávy od třetích osob, nařízeno jednání na 7.8.2002, usnesením ze dne 3.7.2002 řízení o úpravu poměrů a úpravu styku spojena ke společnému řízení, podávány zprávy od třetích osob na žádost soudu, 7.8.2002 se konalo jednání, při něm vzal žalobce svůj návrh na úpravu styku zpět, provedeno dokazování výsledkem žalobce, výsledkem matky nezletilých dětí, listinami, odročeno na neurčito za účelem pokračování v dokazování a vypracování znaleckých posudků, **usnesením ze dne 7.8.2002 v právní moci 25.9.2002 řízení o úpravu styku zastaveno**, podávány zprávy od třetích subjektů, 11.9.2002 nařízeno jednání na 3.10.2002, při něm provedeno dokazování listinami, odročeno na neurčito za účelem vypracování znaleckých posudků, 9.10.2002 zaslána zpráva od třetího subjektu a vyjádření žalobce k věci spolu s návrhem otázek pro znalce, usnesením ze dne 15.10.2002 ustanoven znalec z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, dalším usnesením ze dne 15.10.2002 ustanoven znalec z oboru školství, kultura, odvětví psychologie, 13.12.2002 zaslán znalecký posudek (psychiatrie) a vyúčtováno znalečné, 19.12.2002 zaslán znalecký posudek (psychologie) a vyúčtováno znalečné, dvěma usneseními ze dne 23.1.2003 určeno znalečné pro oba znalce a vyhotoveny platební poukazy, usnesením ze dne 23.1.2003 ustanoven nezletilým dětem nový opatrovník, 13.2.2003 žalobce sděluje, že nežádá o výsledky znalců, téhož dne totéž sděluje i opatrovník, 19.2.2003 totéž sděluje matka nezletilých, 20.2.2003 se žalobce vyjadřuje

k posudkům, 24.2.2003 nařízeno jednání na 19.3.2003, při něm proveden důkaz výsledkem žalobce a matky nezletilých, odročeno na 10.4.2003 za účelem pokračování v dokazování, 20.3.2003 žalobce navrhuje výslech svědků, činěny soudem dotazy na třetí osoby, 10.4.2003 se konalo jednání, provedeno dokazování listinami, uzavřena dohoda rodičů, kdy děti svěřeny pro dobu před i po rozvodu manželství do výchovy matky a žalobce zavázán přispívat na výživu nezletilých, 20.5.2003 žalobce podává odvolání do rozsudku, usnesením ze dne 23.5.2003 žalobci stanovena povinnost zaplatit polovinu nákladů řízení, které stát platil (posudek), žalobcem zapláceno dne 16.6.2003, 25.6.2003 spis předložen KS v Hradci Králové, jenž usnesením ze dne 10.7.2003 napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu k dalšímu řízení (soud rozhodoval na základě uzavřené dohody, žalobce s ní však následně nesouhlasil), 26.8.2003 nařízeno jednání na 1.10.2003, při něm provedeno dokazování listinami, výsledkem žalobce a matky nezletilých, odročeno na 9.10.2003 za účelem vyhlášení rozhodnutí, 9.10.2003 jednání odročeno za účelem vypracování znaleckého posudku, usnesením ze dne 30.10.2003 ustanoven znalec z oboru školství, kultura, 31.12.2003 znalec žádá o prodloužení lhůty k vypracování posudku, 4.2.2004 zaslán soudu znalecký posudek a vyúčtováno znalečné, usnesením ze dne 10.2.2004 určeno znalečné, vyhotoven platební poukaz a nařízeno jednání na 25.2.2004, 19.2.2004 žalobce (jeho zástupce) žádá o odročení jednání, k žádostem soudu zaslány zprávy od třetích osob, jednání odročeno na 17.3.2004, kdy proveden důkaz posudkem, listinami, odročeno na 31.3.2004 za účelem vyžádání (urgence) zprávy od třetí osoby, ta zaslána 25.3.2004, 31.3.2004 se konalo jednání, čten listinný důkaz, vyhlášen rozsudek, kdy děti svěřeny do výchovy matce, žalobci stanoveno výživné, rozsudek vyhotoven a rozeslán v prodloužené lhůtě, 27.5.2004 podává žalobce odvolání, zasláno matce a opatrovníkovi dětí, 11.6.2004 spis zaslán KS v Hradci Králové, 19.7.2004 se matka vyjadřuje k odvolání žalobce, 10.8.2004 nařízeno jednání odvolacího soudu na 23.9.2004 a činěny dotazy na třetí osoby, zasílány zprávy od třetích osob, 17.9.2004 se žalobce vyjadřuje k věci, 23.9.2004 se konalo jednání odvolacího soudu, kdy doplněno dokazování, vyhlášen rozsudek, kdy rozsudek soudu částečně potvrzen a částečně změněn (co do výše dluhu na výživném), rozsudek KS v Hradci Králové vyhotoven a rozeslán, nabyl právní moci **10.11.2004**. **17.12.2004** podává žalobce návrh na úpravu styku k nezletilým dětem spolu s návrhem na vydání předběžného opatření, usnesením ze dne 21.12.2004 ustanoven dětem opatrovník, nařízeno jednání na 24.1.2005 a vyžadována zpráva od opatrovníka, usnesením ze dne 23.12.2004 návrh na vydání předběžného opatření zamítnut, založen rozsudek OKS v Ústí nad Orlicí o rozvodu manželství žalobce a matky nezletilých, 24.1.2005 se konalo jednání, odročeno na 14.3.2005 za účelem vyžádání zprávy od třetí osoby (navazování styku žalobce s dětmi za přítomnosti matky), 8.3.2005 matka a 14.3.2005 žalobce žádají o odročení jednání (navazování styku žalobce s dětmi za přítomnosti matky), 20.6.2005 žalobce žádá, aby nebylo nařizováno jednání (navazování styku žalobce s dětmi za přítomnosti matky), 22.9.2005 vyžadována zpráva od třetí osoby, zaslána soudu 5.10.2005, **14.10.2005** žalobce podává návrh na změnu rozsudku o **výchově a výživě nezletilých** dětí, usnesením ze dne 7.12.2005 ustanoven nezletilým opatrovník, vyžadována zpráva od opatrovníka, nařízeno jednání na 10.1.2006, 23.12.2005 žalobce podává odvolání do usnesení o ustanovení opatrovníka, 12.1.2006 se k návrhu žalobce vyjadřuje matka nezletilých, zaslána zpráva od třetí osoby, 18.1.2006 spis předložen KS v Hradci Králové, jenž napadené usnesení usnesením ze dne 28.2.2006 potvrdil, 2.4.2006 nařízeno jednání na 9.5.2006, při něm proveden důkaz výsledkem matky, žalobce, listinami, odročeno na neurčito za účelem vypracování znaleckého posudku, 22.5.2006 žalobce

zasílá soudu dotazy na znalce, usnesením ze dne 8.6.2006 ustanoven znalec z oboru psychologie a ustanoven znalec z oboru psychiatrie a činěny dotazy na třetí osoby, zaslány zprávy od třetích osob k žádostem soudu, 17.7.2006 znalec žádá o prodloužení lhůty k vypracování posudku, **7.9.2006** se znalec vyjadřuje k otázce posudku, 14.9.2006 se k vyjádření znalce vyjadřuje matka nezletilých, 18.9.2006 opatrovník a 21.9.2006 žalobce, 4.12.2006 žalobce *zjišťuje stav řízení*, 2.1.2007 žalobce navrhuje jiné znalce k vypracování posudku, 15.1.2007 spis znalcem vrácen soudu, usnesením ze dne **25.1.2007** znalci zproštěni povinnosti vypracovat posudek a ustanoven nový znalec, spis zaslán znalci ref. z **28.2.2007**, posudek znalcem soudu zaslán **1.8.2007** a vyúčtováno znalečné, 25.7.2007 žalobce *zjišťuje stav řízení*, usnesením ze dne 1.8.2007 přiznáno znalečné a vyhotoven platební poukaz, 15.8.2007 se k posudku vyjadřuje opatrovník, 5.9.2007 žalobce, 14.9.2007 matka nezletilých, 25.9.2007 a 17.10.2007 se k věci vyjadřuje žalobce, 2.11.2007 soud znalce žádá o doplnění posudku, doplnění zasláno 3.12.2007, 7.12.2007 nařízeno jednání na 15.1.2008, 11.1.2008 se žalobce vyjadřuje k doplnění posudku, k žádostem soudu zaslány zprávy od třetích osob, 15.1.2008 se konalo jednání, při něm vyslechnut znalec, čteny listiny, odročeno na 29.1.2008 za účelem výslechu nezletilých dětí, k čemuž žalobce 23.1.2008 sděluje nesouhlas, 29.1.2008 se konalo jednání, proveden výslech nezletilých dětí, jejich matky, odročeno na 5.2.2008 za účelem vyhlášení rozsudku, usnesením z 4.2.2008 přiznáno znalečné a vyhotoven platební poukaz, 5.2.2008 vyhlášen rozsudek, jímž rozhodnuto o tom, že styk žalobce s dětmi se neupravuje a jeho návrh na změnu výchovy se zamítá, rozsudek vyhotoven a rozeslán, 3.3.2008 žalobce podává odvolání do usnesení o přiznání znalečného a odvolání do rozsudku, podání zaslána matce nezletilých a opatrovníkovi, 20.3.2008 spis předložen KS v Hradci Králové, 28.3.2008 nařízeno jednání odvolacího soudu na 24.4.2008, 2.4.2008 se matka nezletilých vyjadřuje k odvolání žalobce proti rozsudku a 8.4.2008 žádá o odročení jednání (její zástupce), jednání odročeno na 22.5.2008, 10.4.2008 žalobce zasílá doplnění svého odvolání, 22.5.2008 se konalo jednání odvolacího soudu, při něm vyhlášen rozsudek, jímž rozsudek soudu co do zamítnutí návrhu žalobce na změnu výchovy potvrzen, v ostatních výrocích zrušen a věc vrácena soudu k dalšímu řízení, rozsudek vyhotoven a rozeslán, řízení tak co do návrhu žalobce na změnu výchovy pravomocně skončeno **23.6.2008**, usnesením ze dne 22.5.2008 napadené usnesení o znalečném potvrzeno, 17.6.2008 nařízeno jednání na 7.7.2008, 23.6.2008 žalobce (jeho zástupce) žádá o odročení jednání, jednání tak odročeno na 4.8.2008, 2.7.2008 matka nezletilých žádá o odročení jednání, jednání tak odročeno na 1.9.2008, 1.9.2008 se konalo jednání, provedeno dokazování listinami, odročeno na neurčito (zprostředkování třetí osoby setkávání otce s dětmi), 5.1.2009 žalobce sděluje negativní výsledek činnosti zprostředkovatele, soud tak činí na něj dotaz 15.1.2009, odpověď od třetí osoby zaslána 21.1.2009, 22.1.2009 nařízeno jednání na 9.2.2009, odročeno na 17.3.2009, 9.3.2009 žalobce (jeho zástupce) žádá o odročení jednání, jednání tak odročeno na 14.4.2009, při něm proveden výslech svědka, odročeno na 1.6.2009 za účelem zprávy od třetí osoby, **21.4.2009** podává matka nezletilých *návrh na zvýšení výživného*, 22.4.2009 soud činí dotazy na třetí osoby, zaslány zprávy k žádostem soudu, 6.5.2009 se žalobce vyjadřuje k návrhu matky, 13.5.2009 žalobce žádá odročení jednání (z důvodu probíhající mediace), 22.5.2009 jednání odročeno na neurčito a činěny dotazy na třetí osoby, zaslány zprávy od třetích osob, a to včetně od mediátora, 24.6.2009 nařízeno jednání na 20.7.2009, 3.7.2009 žádá matka nezletilých o odročení jednání, 9.7.2009 jednání odročeno na 3.8.2009 a činěny dotazy na třetí osoby, zaslány zprávy od třetích osob k žádostem soudu, 3.8.2009 se konalo jednání, provedeno dokazování listinami, odročeno na 4.8.2009 za účelem

vyhlášení rozsudku, 4.8.2009 vyhlášen rozsudek, jímž návrh žalobce na úpravu styku k nezletilým dětem zamítnut, rozsudek vyhotoven a rozeslán, 11.9.2009 podal žalobce odvolání, zasláno matce nezletilých a opatrovníkovi, 1.10.2009 spis předložen KS v Hradci Králové, 4.11.2009 se vyjádřila k odvolání matka nezletilých dětí, 18.11.2009 nařízeno odvolací jednání na 10.12.2009, při něm vyhlášen rozsudek, jímž rozsudek soudu potvrzen, rozsudek KS v Hradci Králové vyhotoven a rozeslán, řízení o úpravu styku otce s dětmi tak pravomocně skončilo **6.1.2010**.

Právní úprava nemajetkové újmy:

Podle ust. § 1 zákona stát odpovídá za podmínek zákonem stanovených za škodu způsobenou při výkonu státní moci. Podle ust. § 5 písm. a), b) zákona stát odpovídá za podmínek zákonem stanovených za škodu, která byla způsobena rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, a za škodu, která byla způsobena nesprávným úředním postupem. Podle ust. § 8 odst. 1 zákona lze nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán. Podle ust. § 13 odst. 1 stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Podle ust. § 15 odst. 2 zákona domáhat se náhrady škody u soudu může poškozený pouze tehdy, pokud do šesti měsíců ode dne uplatnění nebyl jeho nárok plně uspokojen. Podle ust. § 31a odst. 1 zákona bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odst. 2 cit. ust. se zadostiučinění poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Podle odst. 3 cit. ust. v případech, kdy nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, přihlédne se při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu, zejména k a) celkové délce řízení, b) složitosti řízení, c) jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení, a k tomu, zda využil dostupných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení, d) postupu orgánů veřejné moci během řízení a e) významu předmětu řízení pro poškozeného.

Podle ust. § 32 odst. 3 nárok na náhradu nemajetkové újmy podle tohoto zákona se promlčí za 6 měsíců ode dne, kdy se poškozený dozvěděl o vzniklé nemajetkové újmě, nejpozději však do deseti let ode dne, kdy nastala právní skutečnost, se kterou je vznik nemajetkové újmy spojen. Vznikla-li nemajetková újma nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, neskončí promlčecí doba dříve než za 6 měsíců od skončení řízení, v němž k tomuto nesprávnému úřednímu postupu došlo. Podle ust. § 35 promlčecí doba neběží ode dne uplatnění nároku na náhradu škody do skončení předběžného

projednání, nejdéle však po dobu 6 měsíců. Podle čl. II zákona č. 160/2006 Sb., přechodného ustanovení, odpovědnost podle tohoto zákona za nemajetkovou újmu způsobenou nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí a § 22 odst. 1 věty druhé a třetí zákona č. 82/1998 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se vztahuje také na nemajetkovou újmu vzniklou přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud nebyl nárok na náhradu této újmy promlčen; v případě, že poškozený podal před nabytím účinnosti tohoto zákona k Evropskému soudu pro lidská práva (dále jen „Soud“) z tohoto titulu v dané věci včasnou stížnost, o které tento soud dosud nevydal konečné rozhodnutí, dojde k promlčení nároku na náhradu nemajetkové újmy za 1 rok ode dne účinnosti tohoto zákona.

Nárok na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem byl do právního řádu České republiky zakotven novelou zákona č. 82/1998 Sb., provedenou zákonem č. 160/2006 Sb., s účinností od **27.4.2006** (§ 31a zákona). Zakotvením uvedeného nároku zákonodárce naplnil požadavek vyvěrající z č. 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb., dále "Úmluva"). Podle čl. 6 odst. 1 věta první Úmluvy má každý právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, zřízeným zákonem, který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu. Smyslem novely bylo přesunout rozhodování o náhradě nemajetkové újmy vzniklé porušením práva garantovaného čl. 6 odst. 1 Úmluvy ze Soudu na vnitrostátní úroveň, což ostatně zákonodárce výslovně vyjádřil v důvodové zprávě k zákonu č. 160/2006 Sb. Zdejší soud je tak toho názoru, že má-li odškodňovat na vnitrostátní úrovni nemajetkovou újmu vzniklou porušením práva primárně zakotveného již Úmluvou, je nanejvýš žádoucí, aby jeho rozhodování vycházelo z kritérií ustavených judikaturou Soudu.

K nemajetkové újmě způsobené nesprávným úředním postupem v řízení vedeném u OKS v Ústí nad Orlicí pod sp.zn. [REDAKCE]

Délka řízení je ve smyslu judikatury Soudu nepřiměřená tehdy, neodpovídá-li složitosti, skutkové a právní náročnosti projednávané věci a zároveň tkví v příčinách vycházejících z působení státu (tj. soudu) v projednávané věci, nikoliv stěžovatele, příp. od něj odlišných účastníků řízení. Soud ve své judikatuře upřednostňuje globální, celkový pohled na řízení. Proto existující průtah jen v určité fázi řízení Soud toleruje za předpokladu, že celková doba řízení nebude nepřiměřená, naopak i v řízení, v němž soud činil úkony v přiměřených lhůtách a jeho postup byl plynulý, lze dle Soudu konstatovat porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě tehdy, když se s přihlédnutím ke všem okolnostem celková doba řízení jeví nepřiměřeně dlouhou. Nepřiměřeně dlouhými shledává Soud nicméně i ta řízení, která sice trvala relativně nepříliš dlouho, byla však zatížena nepřiměřeným obdobím nečinnosti ve vztahu k celkové délce řízení.

Předně nutno uvést, že v rámci řízení péče o nezletilé a tedy i v rámci jediného spisu, jenž se vede, může být (a v předmětné věci tomu tak i bylo) souběžně či posloupně projednávána celá řada návrhů či podnětů, od výživy a výchovy počínaje, stanovení vyživovací povinnosti, resp. změn její výše až po úpravu styku. Z logiky věci jde o řízení samostatná, samostatně zahajovaná

a končená, opačnou logikou by bylo nutno posoudit řízení péče o nezletilé tak, že „končí“ až zletilostí dítěte, byť by vlastní řízení probíhalo jen několik měsíců a žádný další návrh by podán nebyl a pak by takové řízení, které trvalo několik měsíců touto logikou trvalo mnoho let, což je absurdní.

V dané věci běžela dvě řízení o úpravu styku žalobce s jeho nezletilými dětmi (předmětem žaloby o poskytnutí zadostiučinění byla žalobcem tvrzená nepřiměřenost řízení o jeho návrzích na úpravu styku, nikoliv řízení o výchově a výživě).

Co se týče prvního řízení začalo rozhodné období řízení běžet dne **24.6.2002** (podání návrhu) a skončilo dne **25.9.2002** (právní mocí usnesení o zastavení řízení). Řízení tak trvalo jen tři měsíce, což je dobou bez dalšího přiměřenou.

Co se týče druhého řízení začalo rozhodné období řízení běžet dne **17.12.2004** podání návrhu) a skončilo dne **6.1.2010** (právní mocí rozsudku odvolacího soudu, jímž rozsudek soudu prvního stupně potvrzen). **Celková doba řízení** ve vztahu k posuzované imateriální újmě tedy činila **cca 5 let**.

Nelze neuvést, že i v období mezi daty 25.9.2002 a 17.12.2004 probíhalo opatrovnické řízení (o výchově a výživě) nicméně se jednalo o řízení jiné, stejně tak během obou řízení o úpravu styku probíhala další opatrovnická řízení (srov. shora skutková zjištění).

Druhé řízení o úpravu styku probíhalo **na dvou stupních soudní soustavy**, byla vydána **velká řada procesních rozhodnutí**, provedeno **množství úkonů**, bylo rozhodováno **o návrhu na vydání předběžného opatření**, bylo provedeno **rozsáhlé dokazování** listinami, znaleckými posudky, výslechy svědků, žalobce, matky nezletilých, nezletilých dětí, soud se musel **potýkat s velkým množstvím podání** žalobce i matky nezletilých dětí), během řízení o úpravu styku probíhalo **i řízení o změně výchovy a výživy** (zahájeno návrhem žalobce došlým 14.10.2005, skončeno 23.6.2008 právní mocí rozsudku odvolacího soudu o potvrzení soudu prvního stupně o zamítnutí návrhu žalobce – k tomu srov. shora skutková zjištění z příslušného spisu) **a řízení o zvýšení výživného** (zahájeno návrhem matky nezletilých dětí došlým soudu 21.4.2009 – k tomu srov. shora skutková zjištění z příslušného spisu).

Žalobce se na celkové délce nepodílel ve smyslu nečinnosti či obstrukcí, v případě žalobce (i matky nezletilých dětí) však nutno konstatovat, že několikrát **žádal o odročení jednání**, byl **vyzýván k předložení listin** (vyzývána byla i druhá strana sporu), **žádal, aby nebylo jednání nařizováno** z důvodu probíhající mediace, což soud nepovažuje sice za záměrné prodlužování řízení, ale je zcela zřejmé, že uvedené **k délce řízení** rovněž objektivně **přispělo**. Žalobce podal stížnost na průtahy v řízení, návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu (prostředek dostupný od roku 2004) nepodal, kdy jde o podání, která by byla alespoň do jisté míry způsobilá k tomu, aby řízení urychlila, žalobce opakovaně činil dotaz na stav řízení, kdy nepoužití uvedených prostředků nelze klást stěžovateli k tíži, naopak jejich použití svědčí o významu řízení pro stěžovatele.

Řízení vykazovalo **skutkovou složitost**, provádělo se **rozsáhlé dokazování** (k tomu srov. shora), řízení bylo komplikováno i vyjádřením znalce, že opětovné zpracování posudku negativně ovlivní psychický stav dětí, znalec tak byl povinnosti podat posudek zproštěn a ustanoven nový znalec, rovněž došlo k prodloužení i z důvodu opakované snahy řešit styk žalobce s nezletilými prostřednictvím třetích k tomu specializovaných osob (srov. shora).

Význam řízení pro žalobce soud, jak individuálně (kdy žalobce vystupoval v řízení aktivně, podal stížnost na průtahy, o řízení se zajímal), tak i vzhledem k druhové stránce řízení, resp. jeho předmětu hodnotí jako **vyšší** než standardní, uvedený předmět řízení lze zahrnout pod řízení se kterými by Soud spojoval potřebu zvýšené péče soudu o rychlé vyřízení věci.

Nadto bylo **zasaženo** nejen právo žalobce na projednání věci v přiměřené lhůtě, ale i jeho **právo na rodinný život**, když ke svým dětem měl [REDAKCE]

Konečně pokud se jedná o **postup soudu** jakožto jedno z klíčových kritérií pro posouzení přiměřenosti doby řízení, především nutno konstatovat, že tento byl **zatížen** jistými **obdobími nečinnosti** ve smyslu absence podstatných úkonů či rozhodnutí soudu směřujících přímo ke skončení věci, a to v období od **7.9.2006** do **25.1.2007** a od **28.2.2007** do **1.8.2007**, nicméně nelze přehlédnout, že v obou obdobích byl spis u znalce, kdy v jednom případě znalec posudek nezpracoval poté, kdy soudu oznámil negativní vliv zkoumání na nezletilé a musel tak být posléze ustanoven jiný znalec a v druhém případě znalec nedodržel stanovenou lhůtu z důvodu obtížnosti zkoumání – k tomu srov. shora skutková zjištění ze spisu). Soud však měl více urgovat zpracování posudku, než ve skutečnosti činil. Celková doba nečinnosti ve smyslu rozhodnutí či úkonů směřujících k rozhodnutí věci (byť si je soud vědom, že byl spis opakovaně zapůjčen znalci) tak činila **cca 9 měsíců**.

Období, kdy se sice žádná jednání nekonala a řízení bylo odročeno na neurčito z důvodu probíhající mediace, soud k tíži soudu nezapočítal, neboť probíhající mediace probíhala zejména ve prospěch návrhu žalobce a konečně i požádal z uvedeného důvodu o odročení a posléze o nenařizování jednání (k tomu srov. shora skutková zjištění ze spisu).

Mimo shora uvedená dvě období byly úkony soudem činěny střídavě obratem, střídavě v méně či více přiměřených lhůtách (nelze však hovořit o průtazích), procesní postup byl plynulý.

Vzhledem k tomu, že průtah v řízení na straně jedné nebyl zcela ojedinělý a na straně druhé vzhledem k celkové době řízení 5 let dospěl soud k závěru, že **celková doba řízení nemůže být již dobou zcela přiměřenou**.

Soud má tedy za to, že v dané věci došlo k porušení práva žalobce na projednání věci v přiměřené lhůtě, neboť délka řízení není vzhledem k okolnostem případu, tak, jak byly popsány shora, přiměřená. V důsledku porušení tohoto práva žalobci vznikla nemajetková újma, jejíž vznik se předpokládá, porušení práva na přiměřeně dlouhé řízení je bez dalšího spojeno se vznikem nemajetkové, morální újmy na straně žalobce/stěžovatele.

S ohledem na shora citovaná zákonná ustanovení a po zhodnocení důkazů provedených v tomto řízení, vázán nadto názorem soudu dovolacího, soud dospěl k závěru, že požadavek žalobce na zaplacení přiměřeného zadostiučinění v penězích je oprávněný, když samotné konstatování porušení práva se soudu nejeví jako dostatečné.

Soud na základě kritérií stanovených shora citovaným ust. § 31a odst. 3 zákona, k nimž se v konkrétních souvislostech dané věci vyjádřil podrobně již výše, s ohledem na samotným Soudem vyvozené pravidlo o důvodnosti nižšího odškodnění na vnitrostátní úrovni, shledává přiměřeným odškodnit nemajetkovou újmu žalobce, vzniklou porušením jeho práva na projednání věci v přiměřené lhůtě, částkou [REDAKCE] Kč, vypočtenou dle „rovnice,, 60.000,- Kč za

5 let řízení, kdy soud vycházel ze sazby 15.000,- Kč za rok, modifikované za první dva roky poloviční sazbou, kdy tato částka byla na straně jedné ponížena o ■■■% odpovídajícím složitosti do určité míry (věc na straně jedné skutkově a procesně právně velmi složitá na straně druhé hmotněprávní nikoliv), o ■■■% odpovídajícím tomu, že žalobce se na délce řízení částečně, nikoliv však významně podílel a na straně druhé povýšena o ■■■% odpovídajícím vyššímu (individuálně i dle předmětu) významu řízení pro žalobce a o ■■■% odpovídajícím tomu, že bylo zároveň nepřiměřenou délkou řízení porušeno právo žalobce na rodinný život. Částka 60.000,- Kč tak byla povýšena o částku ■■■- Kč odpovídající ■■■%. Co se týče ostatních zákonných kritérií soud neshledal žádné další způsobilé uvedenou částku zvýšit či naopak ponížít. Bylo proto rozhodnuto jak ve výroku I. a II. tohoto rozsudku uvedeno, tj. žalobě bylo co do částky ■■■- Kč vyhověno, co do zbytku byla žaloba zamítnuta.

K úrokům z prodlení:

Co se týče výše žalobou požadovaného příslušenství vztahujícího se k části jistiny nároku, v níž soud žalobě vyhověl, resp. dat od kdy bylo požadováno, k tomu soud uvádí jen to, že co se týče požadovaných úroků z prodlení, tak tyto byly požadovány ve správné výši, neboť podle ust. § 1 nařízení vlády č. 142/1994 Sb., ve znění účinném od 28.04.2005, výše úroků z prodlení odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o sedm procentních bodů s tím, že v každém kalendářním pololetí, v němž trvá prodlení dlužníka, je výše úroků z prodlení závislá na výši repo sazby stanovené Českou národní bankou a platné pro první den příslušného kalendářního pololetí a zároveň nebyly požadovány od dřívějšího data, než žalovaná se dostala do prodlení, neboť žalovaná se dostala do prodlení uplynutím 6 měsíců od uplatnění nároku u žalované, kdy nárok věřitele na zaplacení úroků z prodlení vzniká podle ust. § 517 odst. 1 a 2 o.z. tehdy, nesplní-li dlužník svůj peněžitý dluh řádně a včas, tedy je-li v prodlení a zároveň dle ust. § 15 odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb., domáhat se náhrady škody u soudu může poškozený pouze tehdy, pokud do šesti měsíců ode dne uplatnění nebyl jeho nárok plně uspokojen. S ohledem na znění citovaného ustanovení stojí soudní judikatura na konstantním závěru, že stát se ocitá v prodlení s náhradou škody (i újmy) způsobené nesprávným úředním postupem či nezákonným rozhodnutím teprve marným uplynutím šestiměsíční lhůty určené k předběžnému projednání nároku, jež začíná běžet ode dne uplatnění nároku poškozeným u příslušného úřadu (tj. v dané věci žalované), teprve ode dne následujícího po uplynutí lhůty jej stíhá povinnost zaplatit úrok z prodlení (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 25 Cdo 2060/2001), kdy dále uplatněním je okamžik doručení žádosti žalobce o náhradu škody (újmy) u žalované, tj. den 22.1.2007, lhůta 6 měsíců by tak skončila dne 22.7.2007 (neděle, došlo tak k prodloužení lhůty na první následující pracovní den, tj. na 23.7.2007), tj. žalovaná se dostala do prodlení dne 24.7.2007 a od tohoto dne včetně ji stíhala povinnost příslušenství pohledávky zaplatit, proto soud úroky z prodlení z přisouzené jistiny přiznal v zákonné výši za dobu, od kdy je žalobce požadoval, tj. od data 31.1.2008.

K nákladům řízení:

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ust. § 142 odst. 2 a contrario o.s.ř., když žalované, která byla ve věci úspěšná co do dvou žalobních požadavků a žalobce jen co do jednoho z nich, žádné náklady řízení nevznikly.

Ke lhůtě k plnění:

Lhůta k plnění byla stanovena v souladu s ust. § 160 odst. 1 část věty za středníkem o.s.ř., když soudu je z jeho činnosti známo, že uvedená lhůta odpovídá technickoorganizačním podmínkám čerpání peněžních prostředků ze státního rozpočtu, jimiž se žalovaná jako organizační složka státu řídí.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího. Nesplní-li povinná dobrovolně, co jí ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí nebo na nařízení exekuce.

V Praze, dne 7. března 2014

Mgr. Pavel Riedlbauch, v.r.
Samosoudce

Za správnost: Baštová DiS.